

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, genel gerekçe ve madde gerekçeleri ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. .../01/2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 31-1-2025	Esas No: 2/2893

3 0 9cak 2025

THANK
GENERAL MRAK
1576108

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10'uncu ve 60'ıncı maddesinde "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir" ve "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir." hükümlerine yer verilmiştir. Ancak mevcut emeklilik düzenlemeleri engelli vatandaşlarımızın fiziksel ve sosyal durumlarını yeterince göz önünde bulundurmamaktadır.

Malulen emekli olabilmek için "en az 10 yıllık sigortalılık süresi ve bu süre içinde en az 1800 gün prim ödenmiş olması, işe girmeden önce en az % 60 oranından az hastalık veya rahatsızlığı olup sonrasında bu oranın % 60 veya daha fazla oranda olması" şartları aranmakta olup yüzde 40 ila yüzde 49 arası engellilik oranına sahip olanlar ise 18 yıllık sigortalılık süresi ve en az 4.100 prim günü şartlarını yerine getirdiklerinde emekli olabilmektedirler. Mevcut düzenlemelerde farklı emeklilik oranlarına göre prim gün sayısı ve çalışma süreleri belirlenmiş olsa da koşulların daha esnek hale getirilerek tüm engellilerimizin daha kolay şekilde emekli olmasının önü açılmalıdır. Ayrıca engelli bireylerimizin yaşadığı karmaşık bürokratik işlemler de bireylerimizin haklarını kullanmasını engellemektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 506 sayılı Kanunun geçici 87 nci maddesinin yürürlükten kaldırılmasına yönelik değişiklik ve 5510 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yapılan değişiklikler ile 1/10/2008 tarihinden önce sigortalılığı başlayanlara aylık bağlanmasında çalışma gücündeki kayıp oranlarının esas alınması öngörüldüğünden, madde ile bu değişikliklere uyum sağlanarak sigortalılığı 31/12/2008 (dâhil) tarihinden önce başlayan 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan çalışma gücü kayıp oranı; % 40 ila % 49 arasında olanların 18 yıl sigortalılık süresi ve 4100 gün prim ödemeleri, % 50 ila % 59 arasında olanların ise 16 yıl sigortalılık süresi ve 3700 gün prim ödemeleri şartıyla yaşlılık aylığından yararlanmaktadırlar hükmünün bu kanun değişikliği ile işe başlangıç tarihi dikkate alınmadan engelli oranına göre gün prim ödemesi baz alınıp aylık bağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 25 inci maddenin ikinci fıkrasına göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalığı veya engelliliği bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az on iki yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3200 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbi belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

a) % 40 ila %49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 16 yıldan beri sigortalı olmaları ve 3600 gün,

b) % 50 ila %69 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 12 yıldan beri sigortalı olmaları ve 3200 gün,

c) % 70 ve üzerinde olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 10 yıldan beri sigortalı olmaları ve 2800 gün,

malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla ikinci fıkranın (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar. Bunlar 94 üncü madde hükümlerine göre kontrol muayenesine tabi tutulabilirler.”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasının (d) ve (e) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

